

VAN EN ROND OOSTENDE in de tentoonstelling : "Vlaamse Maritieme Achterglasschilderijen" (Antwerpen , Nat. Scheepvaartmuseum)

In de 19e eeuw ligt het zwaartepunt van het maritieme achterglasschilderij in Vlaanderen, waar eerst Oostende naderhand Antwerpen de grote produktiecentra worden. Maritieme schilderijen werden uitsluitend in havensteden voortgebracht. De eerste duidelijke sporen dateren uit 1805 o.a. van Weuzeslaus

= WIEDEN

Bij de burgerlijke stand te Oostende staat hij als glashandelaar genoteerd in 1802 en 1804. Zijn echtgenote was de Vlaamse Josephine Thérèse VERMEIRE. Wieden woonde te Oostende tot zijn overlijden op 29/9/1814; hij was in 1769 geboren in Langenau (Silezië)

Nog tijdens zijn leven kende het achterglasschilderen al meerdere beoefenaars te Oostende, o.a. :

= François Laurent MESEURE (°1772), zijn naam komt in de bevolkingsregisters van de stad voor in 1803 en 1806. Zijn echtgenote was Isabella, Claire VERGAUWE.

In het kleine stadje dat Oostende toen was moet Meuseure zijn medeburger Wieden zeker gekend hebben. Wie weet of hij bij hem zijn glas niet kocht ?

Het is niet bekend hoelang Meseure te Oostende werkte. Hij produceerde nog in 1860 op achtentachtigjarige leeftijd !

= P.N. een monogrammist waarvan ieder verder gegeven ontbreekt leverde schilderijen welke ontegenzeggelijk Oostends werk zijn.

Van hem zijn werken bekend geschilderd tussen 1836 en 1869.

= E. DEVRIESE, alhoewel niet teruggevonden in de bevolkingsregisters van Oostende, moet hij toch in de buurt van Oostende gewoond hebben en in nauwe relatie met Oostendse vissers gestaan hebben.

Het museum "De Plate" bezit van zijn hand de schilderij : "Oostendse sloep 0119 Emura, stuurman C. Assaert 1874", naast een ander voorstellende "027 Belle Poule, stuurman J. Werreman 1864" geschilderd door E. VANESTE.

= Petrus Cornelius WEYTS (° Gistel 4/1/1799). Huwde in 1820 te Oostende en op zijn huwelijksakte staat hij vermeld als "schilder" (hier wel kunstschilder)

Zijn ouds gekend schilderij dateert uit 1820.

Van zijn hand bezit het museum "De Plate" : "Vue du port d'Ostende" uit ca. 1825, voorstellende de galjoen "Cesar" die de haven inzeilt.

Zijn aktiviteit te Oostende gaat tot 1838, jaar waarin hij naar Antwerpen verhuist, waar, sinds 1830 de scheepvaartbedrijvigheid op een merkwaardige wijze gestegen was.

Verdere bewijzen van de aktiviteit van Oostendse achterglasschilders zijn er voorlopig niet. Het lijkt erop dat ca. 1870 deze kunstuiting in Oostende uitgestorven was.

De tentoonstelling omvatte 101 nummers, daarvan zijn van

W. WIEDEN, de nrs. 1, 2, 3, 4*, 5*, 6 en 7

F. MESEURE, de nrs. 8, 9*, 10* en 11

P.N., de nrs. 12, 14, 15, 16, 17, 18* en 19*

E. DE VRIESE, de nrs. 21* en 22*

Petrus WEYTS, de nrs. 23, 24*, 25*, 26*, 27*, 28, 29, 30, 32*, 33*, 34*, 35*, 36*, 37*, 38, 39*, 41*, 42, 43, 44, 45, 46, 47*, 48*, 49*, 50*, 51, 52, 53*, 54*, 55, 56*, 57, 58*, 59*, 60*, 61*, 62, 63*, 64*, 65* en 66*.

(* = toegeschreven aan -)

Voor Oostende komen voor, van

- = W. WIEDEN : n° 3 : Engelse brik poogt Oostendse schuiten te kapen 1808 (6 mei)
n° 7 : Korvet zeilt de haven van Oostende binnen 1814
- = P.N. : n° 14 : Redding van de engelse dubbelopzeilschoener "Gilblas" 1839
("opgebracht door de lootzen van Oostende")
n° 15 : Driemastbark "Aigle" ca. 1841
n° 16 : Driemastbark "Mathilde" ca. 1851
(gebouwd te Oostende 1850, werf A. Panesi, eerste Belgische opleidingschip)
n° 18 : Radersleepboot met twee Oostendse sloepen, ca. 1863
(sloepen : 0154 "Stéphanie", 1861 Oostende (?)
0168 "Bernardus", 1862 Oostende (?))
n° 19 : Leopold Premier
(postschip voor de lijn Oostende-Dover, gebouwd in 1868 bij Cockerill, Hoboen)
- = P. WEYTS : n° 23 : Een Nederlands koopvaardijfregat verlaat de haven van Oostende 1824
n° 4 : Een Nederlands korvet zeilt de haven van Oostende binnen, omstreeks 1824
n° 25 : Het engelse raderstoomschip "Talbot" vaart de haven van Oostende binnen, omstreeks 1824
n° 37 : Driemastbark "Meteore", omstreeks 1840
(zeilend ter hoogte van Oostende)
n° 41 : Schoenerbrik 'Belgique', omstreeks 1841
(zeilend ter hoogte van Oostende)
n° 46 : Brik "Infatigable" 1846
(zeilend ter hoogte van Oostende)
- = Carolus L. WEYTS (Antwerpen) : n° 76 : Driemastbark "Mathilde" 1863
n° 84 : Stoomschip met hulpzeilvermogen "Julia David" 1872
(stomend en zeilend ter hoogte van Oostende)
- = ANONIEM : n° 94 : Havengeul van Oostende, omstreeks 1900

In de catalogus waaruit hogerstaande gegevens overgenomen werden, komt voor ieder tentoongesteld werk een afbeelding voor (waarvan 12 in kleuren) verder worden bijzonderheden gegeven over :

- de havens (verstekingen, molens, vuurtoren... soms met data) en
- de schepen

Welke voorgesteld zijn op de schilderijen
vb. voor n° 15 : Driemastbark "Aigle"

Gebouwd : 1839, Oostende, werf DE ZUTTER

Afmetingen : 1841-1842 : 245 ton; 1843 : 262 ton; 1844-1852 : 245 ton; diepgang 13 voet

Rederij : "Aigle, 1841-1949 : E. de Brouwer; Oostende; "Philomène, 1849 : T. de Brouwer, Oostende; 1850-1851 : J. Serruys, Oostende

Kapiteins : 1841-1942 : J. Vandesteene; 1843-1845 : J. Ghilligodt; 1846-1848 : C. Nassel; 1848 : A. Hubrock; 1849-1851 : F. Bulcke

Catalogus : Tentoonstelling vl. Maritieme Achterglasschilderijen Antwerpen; Nat. Scheepvaartmuseum
1981 173 blz. ill. gen., 250 Fr.

W. VERLONJE

4 OOSTENDENAARS GEDIPLOMEERD VAN DE ECOLE DE DROIT DE BRUXELLES TUSSEN 1806-1817

Eén van de 12 Ecoles de Droit die Napoleon Bonaparte in het Franse keizerrijk stichtte, was die te Brussel. De school werd geopend op 25 maart 1806 en sloot in september 1817. In de archieven van de Ecole de Droit (A.R.A., Brussel), vond J. GRAUWELS ondermeer de namen van 4 Oostendenaars terug die er hun diploma behaalden :

A. Antione-Guilliaume-André BELPAIRE

Geboren te Oostende op 4 februari 1789 als zoon van Sidronius-Joseph BELPAIRE, geboren omstreeks 1751 en Antoine-Françoise HAEREBEKE, uit Nieuwpoort geboren omstreeks 1766. Hij behaalde zijn 1e licentie op 27 februari 1813 en zijn 2e licentie op 2 juni 1813.

B. Jean-Albert-Joseph DE CLERCK

Geboren te Oostende op 27 april 1792 als zoon van Jean-François DE CLERCK, geboren te Oostende op 23 januari 1760 en Anna-Marie BUSSCHOP, geboren te Brugge op 13 april 1768. Behaalde zijn baccalaureaat op 3 april 1816, zijn 1e licentie op 5 april 1816 en zijn 2e licentie op 13 maart 1817.

C. François-Constant-Leopold DONY

Geboren te Oostende op 18 november 1791 als zoon van François-Jean DONY uit Brugge, geboren omstreeks 1764 en Marie-Constance VANDERHEYDE, geboren omstreeks 1764. Behaalde zijn baccalaureaat op 29 april 1814, zijn 1e licentie op 30 april 1814 en zijn 2e licentie op 11 december 1816.

D. Charles SERRUYS

Geboren te Oostende op 28 november 1795.
Behaalde het baccalaureaat op 22 maart 1815, zijn 1e licentie op 21 maart 1815 en zijn 2e licentie op 29 juni 1815.

N. HOSTYN

Lit. :

G. BIGWOOD, artikel over de Ecole de Droit in : Revue de l'Université de Bruxelles, 1922-23, p. 273-315.

J. GRAUWELS, Lijst der gediplomeerde studenten van L'Ecole de Droit de Bruxelles (1806-1817), in L'Intermédiaire des Généalogistes, september 1966.